
Fra: Veiledningstjenesten romanifolket/taterne
<veiledningstjenestenrt@gmail.com>

Sendt: 16. august 2019 01:46

Til: Postmottak KMD

Emne: Høringsuttalelse fra Veiledningstjenesten til romanifolket/taterne
(er også sendt pr. post)

Veiledningstjenesten for romanifolket/taterne

Postboks 9339 Grønland

0135 Oslo

15. august 2019

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

HØRINGSSVAR ANG. TILSKUDDSORDNINGEN FOR DEN KOLLEKTIVE ERSTATNINGEN TIL ROMANIFOLKET/TATERNE

Veiledningstjenesten til romanifolket/taterne viser til Kommunaldepartementets forslag til endringer av ordningen med den kollektive erstatningen til romanifolket/taterne.

Veiledningstjenesten var et gratis rettshjelpstiltak uten annen støtte via den kollektive erstatningen. Fordi støtten bortfalt, måtte *Veiledningstjenesten* innstille sin aktive bistand. Dessverre var det flere aktive saker som dermed ikke kunne følges opp.

Bakgrunnen for og presentasjonen av forslaget er såpass mangelfull hva gjelder rettslige forhold at høringsinstansene mangler vesentlige vurderingsmoment for sine uttalelser.

Statens forpliktelser overfor romanifolket/taterne er i første rekke regulert av avtalen mellom Staten og folkegruppen

Veiledningstjenesten til romanifolket/taterne vil gjøre oppmerksom på at forslaget til tilskuddsordning kan være i strid med de avtalerettslig forpliktelsene Staten har overfor

Stiftelsen og folkegruppen. Disse *avtalerettslige* forpliktelser kommer i *tillegg* til Statens internasjonale forpliktelser.

Staten v/Arbeids- og inkluderingsdepartementet inngikk 9. oktober 2007 en avtale med romanifolket/taterne representert ved Taternes landsforening, Landsorganisasjonen for romanifolket og Foreningen Roma om et erstatningsoppgjør (oppreisning) for Statens overgrep mot folkegruppen.

Fordi den tidligere ordningen som Stiftelsen forvaltet er et avtalerettsligforhold, var den ikke er et rent budsjettspørsmål som Staten (KMD og Stortinget) *fritt* forvalter over.

Staten kan selvsagt kan gi tilskudd og innføre ordninger *i tillegg* til det erstatningsoppgjøret som det ble enighet om mellom Staten og folkegruppen, men uten at det følger av avtalen eller på annen måte kan utledes avtalerettslig (eventuelt obligasjonsrettslig), kan ikke Staten ensidig endre ordningen.

Inhabilitet

KMD er part i flere rettstvister som berører organisasjonene i folkegruppen og som direkte angår forvaltningen av den kollektive erstatningen. Disse rettstvistene gjør, etter vår oppfatning, at Kommunaldepartementet må anses å ha særinteresser. Derfor er KMD ikke upartisk i spørsmål som angår den kollektive erstatningen.

Merknader til de enkelte paragrafer

Veiledningstjenesten til romanifolket/taterne slutter seg til merknadene angående om ordinær drift og tidsperiode fra flere organisasjoner i folkegruppen, om at disse bestemmelsene er svært uheldig og et klart brudd med det Stortinget uttalte i 2004, jf Innst. S. 250 (2003-2004).

KMDs forslag vil i realiteten forhindre driften av Veiledningstjenesten og andre tiltak som forutsetter oppbygging av kompetanse og erfaring, f.eks språktiltak og utarbeidelse av læremiddel/kurstilfang på romani.

Vilkåret om at søkeren må holde til i eller ha sitt virke i Norge, jf § 3 er et punkt som hadde tilsvarende ordlyd i den tidligere ordningen. Det vil være lettere å kontrollere og etterprøve både forutsetningen for søknadene og gjennomføringen av de omsøkte tiltakene, hvis søker holder til i landet, enn hvis søkeren har tilhold i andre land. Punktet angående samarbeid på tvers av landegrensene i § 4, må sees i sammenheng med forannevnte begrensning i § 3. Punktene om tilhørighet og samarbeid på tvers av landegrensene ble utarbeidet etter omfattende internt debatt mellom og i folkegruppens organisasjoner. En åpning for at søkere i andre land kan søke på den kollektive ordningen, vil kunne medføre skjerpet konfliktnivå.

Tillegg: Det må også fremheves, slik det ble gjort i forbindelse med drøftelsene forut for Stortingets vedtak fra 2004, at den kollektive ordningen skal være et "tillegg". Ordningen må

ikke ende opp med å finansiere offentlige organs tiltak som normalt kan eller bør finansieres innenfor vedkommende organs ordinært budsjett. Denne “reservasjonen” av hva midlene er tiltenkt, må fastsettes i forskriften.

Med vennlig hilsen

Veiledningstjenesten til romanifolket/taterne

Mariann Grønnerud /s/